

Туве Янсон

(1914 -2001)

ФІНСЬКА

письменниця,
художниця,
ілюстратор.

Всесвітню популярність
здобула завдяки своїм
книгам про

МУМІ-ТРОЛІВ.

ПИСАЛА

шведською
МОВОЮ.

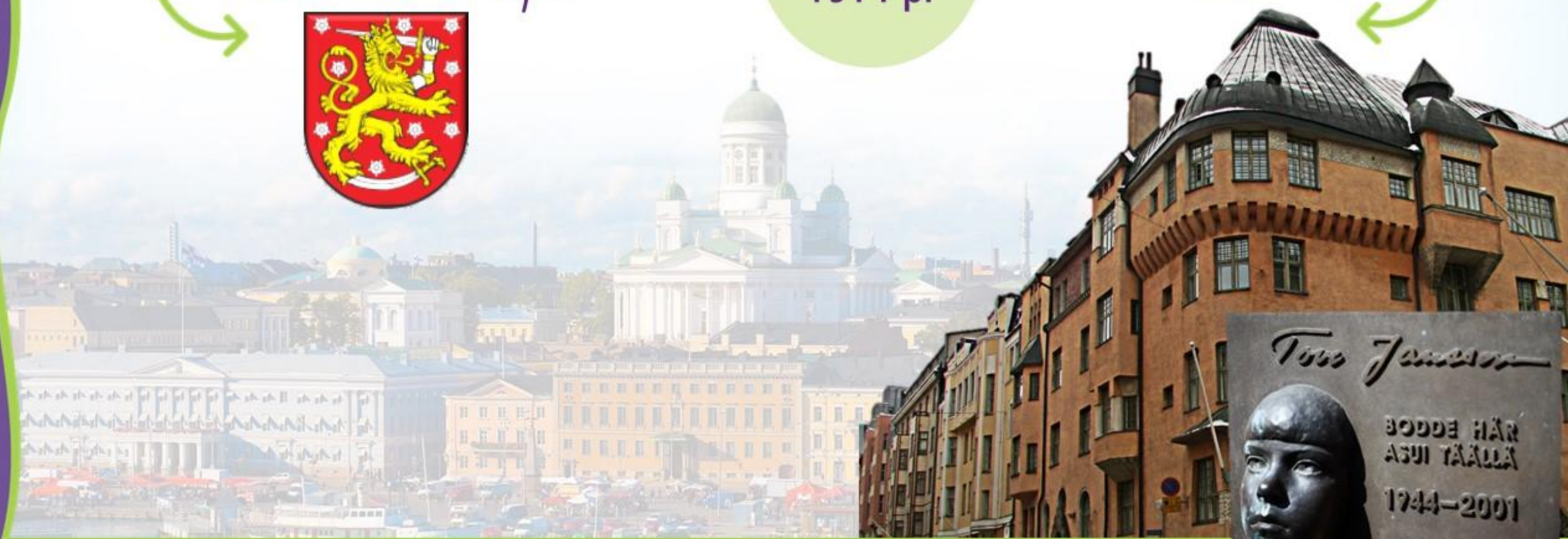
Дата та місце народження

Велике князівство Фінляндське,
Російська імперія

9 серпня
1914 р.

вул. Луотсікату, 4
Гельсінкі

Батьки

Батько -
скульптор
Віктор Янсон

Мати -
художниця Сігне
Гаммартсен,
ілюстратор книг

Брати

Пер-Улоф Янсон
фотограф

Ларс Янсон
художник

Дитинство

Кожного літа батьки вивозили дітей на відпочинок на острів Клувхару (Фінська затока Балтійського моря).

ТУТ
ВОНИ

ПЛАВАЛИ, ЗАЙМАЛИСЯ ГРЕБЛЕЮ, РИБАЛИЛИ, ВИВЧАЛИ СВІТ ДИКОЇ ПРИРОДИ, МАНДРУЮЧИ ОСТРОВАМИ ЗАТОКИ.

«КОЛИ ЗАПАЛЮВАЛИ ВОГОНЬ У КАМІНІ, МИ ЧЕКАЛИ, КОЛИ МАМА ПОЧНЕ СВОЮ РОЗПОВІДЬ:
"Жила собі маленька дівчинка, надзвичайно красива, і мама її дуже-дуже любила..."
ЦЕЙ СОЛОДКИЙ ЗАПАХ І СВІТЛО ТОГО ВОГНИЩА МИ ПРОНЕСЛИ У СВОЄМУ СЕРЦІ ПРОТЯГОМ ЖИТТЯ»

Освіта

Після закінчення початкової школи Туве Янсон отримала диплом факультету красних мистецтв Шведської Художньої Академії.

Стажувалася в художніх школах Франції, Німеччини, Італії.

Художниця

Туве Янсон - професійна художниця.
Спеціалізувалася на карикатурі.

Янсон підкреслювала, що, у першу чергу вона - художник, і не дуже серйозно ставилася до своєї літературної діяльності.

З 10-річного віку ілюструвала дитячий журнал у Фінляндії.

1943 р. (Гельсінкі) - перша персональна виставка.

Живописні роботи були представлені на багатьох виставках Фінляндії та Швеції

Проілюструвала книги Льюїса Керролла та Рональда Руела Толкієна.

Захоплення

Пристрасть Туве Янсон → ТЕАТР

З ініціативи письменниці почали йти вистави про мумі-тролів. Вона брала активну участь у підготовці вистав і акторських костюмів до них.

Основні твори

«Кожна дитяча книжка має містити в собі стежку, перед якою дорослі зупиняються, а дитина йде далі»

- Цикл повістей про Мумі-тролів приніс Туве Янсон всесвітню славу.
- Спочатку вона зображувала Мумі-троля на карикатурах замість власного підпису.

«Маленькі тролі і велика повінь»,
«Комета прилітає»,
«Капелюх Чарівника»

«Мемуари Тата Мумі-троля»,
«Небезпечне літо»,
«Зима-чарівниця»

«Невидиме дитячко»,
«Тато і море»,
«Наприкінці листопада»

Туве Янсон – мільйонер

У 1960-і рр. Туве Янсон стала мільйонером.

Доходи від продажу суміжних прав на:

- театральні вистави,
- сувенірну продукцію з мумі-тролями

ЗРОБИЛИ ТУВЕ ЯНСОН

однією з найбагатших жінок у Фінляндії

Острів Клувхару

1962 р.

Туве Янсон купила острів Клувхару (Хару) і збудувала тут невеличкий будиночок.

Протягом 30 років поспіль Туве приїздила сюди, щоб займатися творчістю під шум хвиль і шелест трояндових кущів, що росли біля будинку.

«Без щасливих дитячих років, проведених біля моря, я б ніколи б не почала писати».

Відзнаки та нагороди

- **1953** - Премія імені Нільса Хольгерсона кращому дитячому письменнику
- **1966** - Медаль Г.Андерсена за внесок у розвиток дитячої літератури
- **1972** - Премія Шведської академії мистецтв
- **1976** - Золота Президентська медаль Фінляндії
- **1979** - Почесне звання доктора мистецтвознавства університету Гельсінкі
- **1993** - Премія імені Сельми Лагерлеф за внесок у літературу
- **1996** - Літературна премія Американсько-Скандинавського культурного фонду

З 2002 р. у Фінляндії засновано премію імені Туве Янсон, яку вручають письменникам, котрі пишуть для дітей.

Останні роки

Туве Янсон до самої смерті вела дуже скромний спосіб життя:

- користувалася громадським транспортом,
- сама ходила за покупками в магазин поруч зі своїм будинком,
- особисто відповідала на більшу частину листів від своїх читачів.

Дата смерті та місце поховання

- **27 червня 2001 року** - письменниця померла
- Похована у Гельсінкі на цвинтарі Хіетаніємі
- Скульптура на могилі Туве Янсон - робота її батька Віктора Янсона
- У день похорону Янсон у Фінляндії був оголошений національний траур.
- Президент країни сказав:

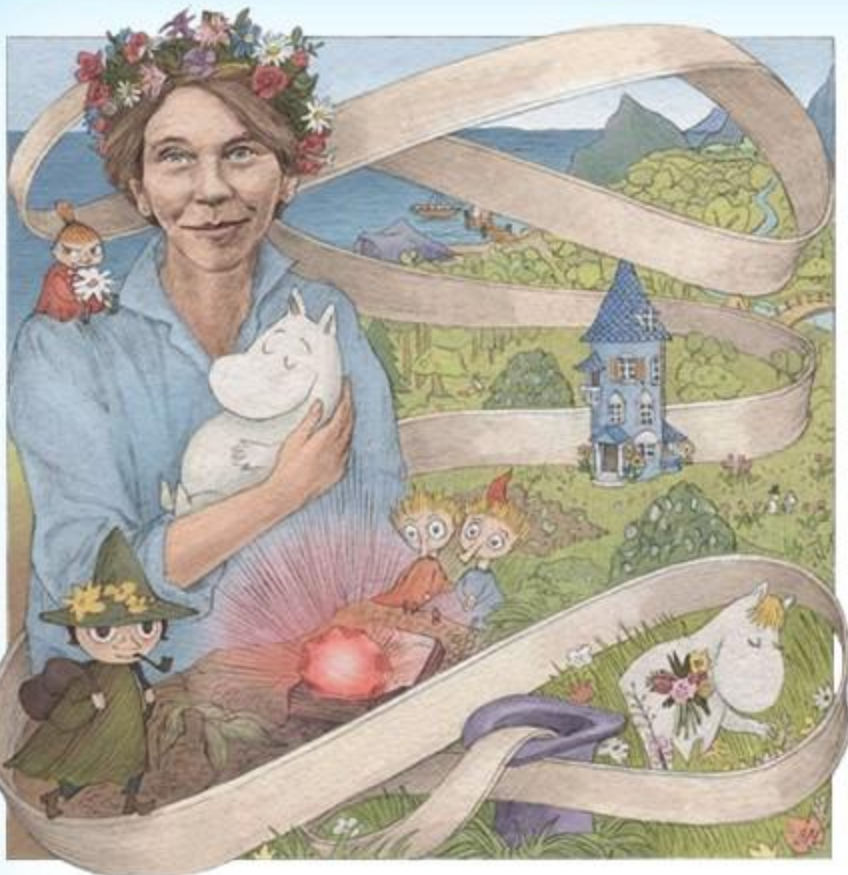
«Творчість Туве Янсон - найбільший внесок Фінляндії у світову скарбницю культури після Калевали і Сіделіуса».

TOVE
JANSSON

Джерела

- <http://mumidol.com/tuve.htm>
- <http://www.tove-jansson.ru/moominland/viewtopic.php?t=562>
- http://uk.wikipedia.org/wiki/Туве_Янссон
- <http://www.mymoleskine.ru/2010/07/na-ostrov-gde-rodilsya-mumi/>
- <http://tove-jansson.ru/biograf.shtml>
- <http://www.zarlit.com/textbook/5klas/56.html>
- <http://www.helsinki.ru/helsinki-centre/blog/po-sledam-tuve>
- <http://bliznyashki23.diary.ru/>
- http://nsmysl.blogspot.com/2011/12/blog-post_16.html
- http://finedage.blogspot.com/2013_04_01_archive.html
- http://moomi-troll.ru/?album=7&gallery=44&page_id=3&nggpage=3
- http://chl.kiev.ua/bibliograf/Yans/Yans_1.htm
- <https://www.mishanita.ru/2014/04/10/22212/>

- Ніколенко О.М. Система уроків за творчістю Туве Янсон// Світова література. Шкільний світ, 2014. - № 3. – С.19-24
- Ніколенко О. М., Конгва Т. М., Орлова О. В. та ін. Світова література : підруч. для 5 кл. загальноосвіт. навч. закл. — К.: Грамота, 2013. — С.268-284
- Гузь О. О. Орієнтовне планування уроків для 5 класу. Уроки 57—61// Зарубіжна література в школах України, 2014. -№ 3. - С.19-31
- Волощук Є.В. Світова література : підруч. для 5-го кл. загальноосвіт. навч. закл. / Є.В. Волощук. - К. : Генеза, 2013. – С.226-242

